

Balg var der endeel af Huusmændene, der havde ønsket skulde bortfalde, og Directionen havde aldeles Intet derimod. Det blev paategnet Contracterne, at dette Balg bortfaldt, og de skulde altfaa herefter kun være pligtige at betale 24 f. pr. Dag. Da Commissionen imidlertid fastsatte Afsløsningen for Huusmændene paa Godserne, saa bleve alle de Huusmænd, hvis Contracter havde faaet en saadan Paategning, afviiist fra Commissionen som ikke henhørende under dens Ressort, da der ikke i Contracten var stipuleret noget Arbejde, men blot fastsat en Betaling af 24 f. pr. Dag. Commissionen kom til det Resultat at nedfatte Betalingen for de øvrige Huusmænd, om jeg huffer ret, til 16 f. , og hvad gjorde nu Directionen? Uden at have mindste Forpligtelse dertil, eller uden at have givet Huusmændene noget som helst Tilfagn, nedfatte den uebliffeligt Betalingen for samtlige Huusmænd, som havde forpligtet sig til at betale 24 f. , til 16 f. Jeg troer saaledes, at det er vist, at Directionen ikke er saa ubillig i sine Fordringer, som man her vil søge at gjøre gjeldende, og jeg troer, at naar man vil tage i Betragtning, at Directionens første og fornemste Pligt er at paasee Fideicommissets Lørd, og at paasee, at Fideicommisset bliver istand til at kunne opfylde de betydelige Forpligtelser, som paahvile det, saa vil den neppe kunne bortgive Mere ved de Handler, der affattes om Bøndergodsets Afhændelser, end hidtil er skeet, og jeg maa med disse Bemærkninger, henstille til Thinget, hvorvidt der maatte være Anledning til, i Henhold til Grundlovens § 50, som bemyndiger Thinget til at nedfatte Commissioner til at undersøge almeenvigtige Gjenstande, her at gjøre Brug af denne Ret.

B. Christensen: Da der i dette Dieblif kun er Spørgsmaal om, hvorvidt den ærede Forslagsstillers Andragende skal nyde Fremme eller ikke, turde det maaskee være noget udenfor god Sædvane, om vi gif meget ind paa Realiteten af det omhandlede Forhold. Jeg antager ogsaa, at den ærede Forslagsstiller, kun for at sikke sig en passende Anbefaling af sit Andragende i det Tilfælde, at det skulde blive mødt med et Afviiisnings=Forlan-

gende eller finde Modstand paa anden Maade, har taget Ordet saa vidtløftigt, som han har gjort. Naar jeg reiser mig efter den ærede Minister, skal jeg derfor gjøre mig Umage for at fatte mig saa kort, at jeg ikke skal give Anledning til nogen væsentlig Forklængelse af Debatten. Jeg erkjender, at den ærede Minister maaskee vel ikke kunde gjøre Andet, end saaledes som skeet er, at forsøge paa at udtale sig til Gunst for Bestyrelsen, efter det den ærede Forslagsstiller har anført mod samme. Jeg skal derfor kun fremsøre et Par Bemærkninger. Den første er den, at jeg troer, den ærede Minister er i en stor, og i en sørgelig Wildfarelse — i hvilken Henseende Testator visse- lig ikke har nogen Skyld — naar den ærede Minister mener, at Directionen blot har at see paa hvad han kalder Fideicommissets Sikkerhed, for at kunne opfylde de Pengesforpligtelser, som paahvile det; thi det er ligesom frem en Deel af den Stiftelse, Testator har villet indrette, at sørge for Bondens Vel, som det etsteds hedder. Dernæst er det en Kjendsgjerning, at Directionen, Bestyrelsen, den være som den vil, i en ganske paafaldende og mærkelig Grad er ildebedømt ovre paa Falster, ildebedømt hartad af Alle dem, som idetmindste jeg har stødt paa derovre, og det ikke blot paa Fideicommisset selv. Det er fremdeles et Factum, at i Alt, hvad den ærede Minister har anført, ligger der, naar man beseer det nøie, kun saare Lidet; thi det, at en Gaard har kunnet udbringes til nogle Hundrede Rigsdaler, jeg troer 1100 Rigsdaler mere end den Sum, hvorfor den var tilbuddt en Fæster, beviser kun meget Lidet, beviser navnlig aldeles Intet om en human Godsbestyrelse, ligesom heller ikke den Omstændighed beviser ret meget, at enkelte Gaarde til forholdsviis høie Priser ere gaaede over i Fremmedes Besiddelse. Uagtet jeg skal vogte mig for at gaae ind i Detailen deraf, blandt Andet, fordi det kunde være krænkende for de Paagjældende, kan jeg dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at det turde vel hændes, at nogle, og maaskee Alle de, der have indladt sig netop paa de Gaardhandler, den ærede Minister omtalte, i dette Dieblif og allerede i længere Tid inderlig har ønsket